

UCHWAŁA NR 43/VIII/11
RADY GMINY MOCHOWO
z dnia 30.05.2011r.
w sprawie przyjęcia „Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w
Rodzinie”
na lata 2011-2017.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591; z późn. zm., w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 oraz art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Rada Gminy Mochowo uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Gminny System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2017” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mochowo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Barbara Kozakiewicz

Uzasadnienie:

W dniu 1 sierpnia 2010 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o przemocy w rodzinie z dnia 10.06.2010 roku. Obecna zmiana przepisów a szczególnie art. 6 ust. 2 nakłada na gminy obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Załącznik do Uchwały Nr 43/VIII/11
Rady Gminy w Mochowie
z dnia 30.05.2011 roku

**GMINNY SYSTEM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2011 - 2017**

- MOCHOWO 2011- 2017

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, od niej właśnie zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki.

Dom rodzinny powinien być spostrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczeństwa oraz schronienia przed złem zewnętrznego świata. Dom ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy i nauki. Dla wielu ludzi jednak dom rodzinny jest miejscem terroru, zagrożenia, poniżania i rozpacz. Doznają ostrych urazów fizycznych, psychicznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie. Podlegają również długotrwałemu procesowi niszczącego stresu.

Przemoc domowa stała się zjawiskiem społecznym, aby jej skutecznie przeciwdziałać należy podejmować działania systemowe.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do badania. Agresja ze strony osób najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym co normalne i słuszne, może być wstydliwie ukrywaną tajemnicą.

II. Podstawy prawne

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy organizacji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z poz. zmianami) i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z poz. zmianami).

Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2011-2017 w Gminie Mochowo jest realizacją art.6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2005r.Nr 180 poz. 1493 z późniejszymi zmianami) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działanie edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych

kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych;

III. Charakterystyka ogólna zjawiska przemocy

Przemoc najczęściej kojarzy się ludziom z biciem, popychaniem, szczypaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtu. Przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi. Wyzywanie i rzucanie obelg, ranienie jego poczucia własnej wartości, ograniczenie jego swobody przekraczającej normy moralne i obyczaje. Typy przemocy z jakimi spotykamy się w środowisku domowym obejmują:

Przemoc fizyczna

Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem, niosącym ryzyko uszkodzenia ciała, niezależnie czy do tego dochodzi. Przejawami przemocy fizycznej np., popychanie, policzkowanie, szarpanie za włosy, uderzenie pięścią, kopanie, przypalanie papierosem, duszenie, rzucanie przedmiotami, drapanie, plucie, wykręcanie rąk, napaść z użyciem broni, krępowanie lub uwięzienie, świadome stworzenie niebezpiecznych sytuacji, stanowiących zagrożenie fizyczne.

Przemoc psychiczna

Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby, zastraszanie, emocjonalne wykorzystywanie, za które uważa się oskarżanie, upokarzanie, poniżanie, obwinianie i manipulowanie poczuciem winy, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie poprzez

kontrolowanie kontaktów z innymi, zabranianie z korzystania z telefonu, samochodu, zakaz opuszczania domu itp.

Przemoc seksualna

Przemoc seksualna polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu.

Przemoc ekonomiczna

Przemoc ekonomiczna sprawia, że ofiara staje się zależna od partnera i szczególnie podatna na przemoc. Przykłady tej przemocy obejmują ograniczenie dostępu ofiary do pieniędzy czy informacji o stanie finansowym rodziny, zmuszenie ofiary do proszenia o każdy grosz, wykradanie pieniędzy ofiary, niedopuszczenie ofiary do pracy zarobkowej.

Sprawcy przemocy są bezwzględni, zniewalają swoje ofiary, stosując wobec nich groźby i demonstracje swojej siły. Natomiast ofiary w obliczu przemocy są zwykle bierne, rzadko sięgają po asertywne, a nawet agresywne formy zachowania. Ich wyróżniającą cechą jest silne poczucie winy przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty agresji. Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w dorosłym życiu. Dlatego też większość ofiar przemocy potrzebuje pomocy innych, bez tego sama nigdy nie zdobędzie się na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec niej przemocy. Z uwagi na powyższe konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy

interwencyjnej i terapeutycznej ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Statystyka Mieszkańców Gminy Mochowo W/G Wiek i Płci

Dane ewidencji ludności i meldunków na dzień 2011-05-17

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0 -2	105	100	205
3	27	44	71
4 – 5	69	69	138
6	29	24	53
7	40	27	67
8 -12	213	184	397
13 -15	161	141	302
16 -17	104	117	221
18	50	52	102
19 -65	2021	-	2021
19 -60	-	1749	1749
>65	280	-	280
>60	-	609	609
Ogółem	3099	3116	6215

W celu zdiagnozowania zjawiska przemocy, w tym przemocy w rodzinie wykorzystano dane Komisariatu Policji w Mochowie oraz materiały uzyskane w toku wykonywanej pracy przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Mochowie.

Do najczęstszych przejawów przemocy w rodzinie na terenie gminy Mochowa należą: awantury domowe, w tym awantury pod wpływem alkoholu, poniżanie i wyzwiska, przemoc ekonomiczna w dużej mierze związana z wydawaniem pieniędzy na alkohol, zaniedbanie. Ofiarami są zwykle współmałżonkowie, niekiedy dzieci i osoby starsze, niepełnosprawne.

Rok	2008	2009	2010
Ogółem przeprowadzonych interwencji domowych	113	117	121
W tym dotyczących przemocy w rodzinie (liczba Niebieskich Kart).	15	22	28
Ogółem pokrzywdzonych,	15	32	44
W tym: -kobiet	14	25	36
-mężczyzn	1	4	6
-dzieci	-	3	2
Ogółem nietrzeźwych sprawców przemocy	15	18	23

IV Przewidywane efekty realizacji Programu.

1. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie liczby przypadków ujawnionych (głównie w pierwszym okresie realizacji Programu).

4. Szybsza i bardziej skuteczna pomoc dla ofiar przemocy.
5. Podniesienie kompetencji osób udzielających pomocy.
6. Zwiększenie wśród mieszkańców gminy poczucia sprawiedliwości i nieuchronnej prawnej odpowiedzialności za znęcanie się nad rodziną.

Odbiorcy Programu.

1. Ofiary przemocy w rodzinie, w tym:
  - dzieci,
  - współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
  - osoby starsze,
  - osoby niepełnosprawne.
2. Świadkowie przemocy w rodzinie,
3. Sprawcy przemocy w rodzinie,
4. Przedstawiciele władz lokalnych,
5. Przedstawiciele instytucji i służb, pracujących na rzecz dzieci i rodzin (nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy, psychologzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, księża).

Realizatorzy Programu.

1. Samorząd lokalny,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mochowie,
3. Szkoły i inne jednostki organizacyjne, wymienione w Ustawie o systemie Oświaty,
5. Inne podmioty, którym są zlecane bądź powierzane zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V Cele systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Mochowo:

Cel realizacji programu

- Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
- Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dzieci.
- Rozwijanie i usprawnianie interdyscyplinarnego systemu interwencji i wsparcia rodziny dotkniętej przemocą- podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy.
- Doskonalenie działań Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Cel pośredni programu

- Zmiana postaw mieszkańców Gminy Mochowo wobec zjawiska przemocy w rodzinie - podniesienie poziomu wiedzy, rozwijanie empatii, odpowiedzialności i kompetencji społecznych wobec problemu przemocy.
- Wzrost przeszkolonych osób w zakresie udzielania pomocy rodzinom, u których występuje zjawisko przemocy.
- Stała edukacja środowiska lokalnego poprzez ulotki, broszury, imprezy lokalne, itp.

Strategie i metody działania

- Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doświadczających przemocy w rodzinie
- Ochrona ofiar przemocy przez wsparcie medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne.
- Tworzenie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie. Spadek liczby sprawców przemocy a także rodzin, u których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

- Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych realizujących zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zamieszczanie na tablicach informacyjnych, na lokalnej stronie internetowej informacji o możliwości i miejscach uzyskania pomocy.

Podstawowe zadania do realizacji w Gminie Mochowo Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (zgodnie z art.6 ust 2 i art.9a,b ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.)

Zadania do realizacji w Gminie Mochowo:

Zadanie 1

Utworzenie Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz powołanie zespołu interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Sposób realizacji:

1. Działalność zespołu interdyscyplinarnego, reprezentujące instytucje realizujące program, wymianę informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wypracowanie i monitorowanie procedur postępowania w sytuacji przemocy w rodzinie.

- jasne i przejrzyste określenie kompetencji instytucji w sytuacji przemocy poprzez poszczególne instytucje,

- systematyczna edukacja środowiska na temat przemocy w rodzinie poprzez zamieszczenie informacji na tablicach informacyjnych zawierających informacje o lokalnym systemie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą,

- rozpowszechnienie broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy
- udział w szkoleniach i kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie

2. Współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym między innymi; wymiaru sprawiedliwości, policji, służby zdrowia, pomocy społecznej, oświaty, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

Zadanie 2

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji

1. Prowadzenie poradnictwa na rzecz dzieci i rodzin z problemem przemocy w rodzinie przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
2. Współdziałanie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie
3. Organizowanie i prowadzenie działalności doradczej prawnej, psychologicznej, pracy socjalnej, interwencji kryzysowej, działalność grup wsparcia, organizowanie i prowadzenie warsztatów terapeutycznych, promowanie i realizację systemu "Niebieskiej Karty".

Zadanie 3

Opracowanie jednolitych i spójnych procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Sposób realizacji

1. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, poprzez udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

2. Realizacja strategii interwencyjnych kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3. Określenie i spisanie wewnętrznych procedur postępowania w sytuacjach występowania zjawiska przemocy, kompleksowego prowadzenia postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, związanych z przemocą w rodzinie przez pracowników takich jak; szkoły, przedszkola, ośrodek pomocy społecznej, ośrodek zdrowia, określenie zasad w poszczególnych instytucjach.

Zadanie 4

Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie

Sposób realizacji:

1. Wzmacnianie zasobów Gminy w zakresie realizacji programu poprzez: szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną, rozwój zasobów lokalnych potrzebnych w zakresie realizacji programu.

2. Edukacja społeczności lokalnej gminy Mochowo oraz edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami przemocy.

3. Organizowanie i przeprowadzenie spotkań specjalistycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy, opracowanie pakietów szkoleniowych, edukacyjnych i wspierających dotyczących zapobiegania przemocy w rodzinie, kompleksowe przygotowanie osób zajmujących się przemocą i wsparciem w sytuacji przemocy, wskazanie podmiotów podwyższających umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy.

4. Rozpowszechnianie biuletynów informacyjnych, broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, lokalnej społeczności, dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, udostępnienie informacji w sołectwach.

5. Organizowanie spotkań i szkoleń poświęconych zjawisku przemocy i możliwościach pomocy, zwiększenie gotowości do angażowania się w pomoc rodzinom i osobom w sytuacjach przemocy w rodzinie.